

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

3. Reprehensores sapientibus charos, insipientibus exosos esse.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

ret, & aduersus obtrectantes tueretur. *Duo*, inquit, *mibi sunt boni ruri: tacentibus ambobus, tamen certò noui, uter sit ignauus, uter ad laborem strenuus.* Igitur excelsæ mentes, adulationibus non capiuntur; immò & offenduntur, instar Hippomachi discipulum baculo percutientis, multitudine, vel pugillanti, vel cantanti applaudente: aut instar Antisthenis, qui cuidam dicenti, plerique te laudant: *At quid*, inquit, *mali feci?* Sgnificans, quæ recta sunt, semper paucissimis placuisse: sibi autem placere, stultorum esse. Quocirca aut stultum faciunt applausus populares, aut testimonium sunt malè facientis. Certè Chamæleontem putant, qui talem hac aura vesci arbitrantur, cuius iugulum petunt. Dum enim inflant, suffocant, sicut quidam columbas, quas sunt assaturi. Quod cum cognitissimum esset Prophetæ, dixit: *Confundantur, & reuerentur, qui quarunt animam meam. Auertantur retrorsum, & erubescant, qui volunt mihi mala. Auertantur statim erubescantes, qui dicunt mihi, Euge, euge;* ea approbantes, quibus iram Dei mereor; aut facientes vt merear.

Hastales ob causas, vel Ethnici à laudatoribus abhorruerunt, sciebant enim, eorum oscula esse vulpina & fraudulenta, & quasi dicerent: *oleum peccatoris non impinguet caput meum*, ita parriter & linguam & caudam vulpinam detestabantur. Quin & illud quoque agnouerunt: *Corripiet me iustus in misericordia, & increpabit me;* videbant enim, dolosis illis basijs meliora esse vulnere diligentis. Quòd si vulnere, cum sunt recentia, sentiuntur, & dolor iram prouocat; vertitur tamen ira tandem in amorem, quando percussus agnoscit, plagam vtilè fuisse ad sanitatem. S. Aman- dus Episcopus Argentinensis aliquando Romam profectus, in Ecclesia S. Petri penocauit. Ibi oranti apparuit S. Petrus, iussitq; eum, vt pergeret ad Dagobertum regem, eumq; scelerum suorum admoneret, verbisq; pondus habentibus corripere. Paruit Aman- dus. Sed veritas odium peperit. Ergo, quia illi prædicando voluit salutem afferre, præmij loco, è regno est exturbatus. Dicebat nimirum rex peccator: *Circumueniamus iustum, quoniam inutilis est nobis, & contrarius est operibus nostris, & impropere peccata legis, & diffamat in nos peccata disciplina nostra.* Ita quidem iudicabat Dagobertus, quàm diu improbus erat. Ast vbi respuit, &

Ecc 2

Ælian. lib. 29
variar. c. 6. &
lib. 14. c. 8.

Psal. 69: 23

III.

Psal. 140: 5

Prou. 27. 6.

Nauclerus
tom. 2. geneseo
21.

Sap. 2. 12

ad

ad virtutem redijt, tandem Amandum inter gratissimos & amississimos numeravit. Nimirum qui sapiunt, correctionem libenter admittunt. *At qui odit correptionem, vestigium est peccatoris;* id est, diaboli, vt Rabanus exponit; quia indicat, sibi diabolum dominari; aut se esse obstinatum instar dæmonis, peccatoq; pertinaciter inhærare. Quod vestigium apparuit in Agar ancilla Saræ, quando, ob superbiam afflicta & correpta à Sara domina, fugam iniuit: in Achab, quando arguebatur, ob iniquam mortem Naboth, ab Elia, quem maximo odio persecutus est; item quando Michaam Prophetam in carcerem coniecit, percussus à Sedecia in maxilla, quòd ad gratiam Principum non vellet loqui. Fuit hoc vestigium in Asa rege Iuda, quando in neruum compegit Harnani Prophetam, qui Asam increpauit, quòd confusus esset in Benadab rege Syriæ. Fuit in satrapis Babylonijs, qui effecerunt, vt Daniel mitteretur in lacum leonum, quòd ostendisset, Bel & draconem non esse Deos. Fuit & in Herode, qui Io. Baptistam iussit in vincula dari, ægrè ferens, quòd dixisset, *Non licet tibi habere uxorem fratris tui Philippi Herodiadem.* Hi tales puniri à Deo maluerunt, quàm corrigi. Quemadmodum & Anastasius Imperator, ab Ennodio Ticinensi Episcopo, iussu Pontificis, admonitus, vt hæresin deponeret; & alius B. Ælfege de ieiunio & castitate in quadagesima seruanda sermonē contemnens, repentina morte perierunt. Qui autem nondum penitus animis suis induruerunt, mores suos emendant, quando reprehenduntur, discuntque ipsos suos amare castigatores, quod Dagobertus fecit; quin & Gisa-
 regina, quæ quantò proteruius spreuit S. Seuerini iustissimas admonitiones, tantò postea honorificentius eundem ipsa prædicauit, vt Eugyppius atque ex eo Baronius annotauit. Quin Xenophon scribit, *esse prudentis cordatiq; viri, etiam ab inimicis vilitatem capere.* Nam quemadmodum periti medici ex bestijs ac serpentibus noxijs vtilia quædam remedia colligunt, ita ex inimicorum odio, cauillis, conuitijs, calumnijs, decerpere aliquid, quod vertat in suum bonum, viri est sapientis. Lima dum ferrum rodit, expolit: sic lingua mordax, & dens Theoninus lædendo rubiginem morum detrahit. Sæpe recta monet, qui non monet rectè. Hesiodus primas tribuit ei, qui per se sapiat; secundas, qui rectè admo-

Eccli. 21. 7.

Gen. 16.

3. Reg. 21.

3. Reg. 22.

2. Paral. 16.

Dan. 14.

Matth. 4.

Marc. 5.

Vlic. Abbas
 Urspergensis
 in Chron.
 Anno 493. de
 Anastasio.
 De Ælfege
 vide Baron,
 tom. II, Anno
 947.

Eugyppius in
 vit. S. Seuerini.
 Baron.
 tom. 6. Anno
 473.

admonenti obtemperet. Huic ego antefero eum, qui paret etiam non rectè monenti, dummodo moneat recta. Cùm amici, qui recta rectè monerent, sæpe verentur offendere, procurat nobis Deus non rarò salutem ex inimicis nostris, quos furor instigat, ut dum non rectè rabiunt, recta objiciant. Itaque plerumque maius est beneficium Numinis si nos sinat vituperari ut emendemur, quàm palpari, ut superbiamus.

Cuius diuinæ providentiæ beneficijque illustre exemplum disertissimè de matre sua, descripsit nobis D. Augustinus his verbis. *Sed non prateribo, quidquid mihi anima parturit de illâ famulâ tuâ, qua me parturivit & carne, ut in hanc temporalem, & corde, ut in æternam lucem renascerer. Non eius, sed tua dicam dona in ea. Neque enim seipsam fecerat, aut educaverat seipsam. Tu creasti eam, nec pater, nec mater sciebat, qualis ex eis fieret. Et erudit eam in timore tuo virga Christi tui, regimen unici filij tui, in domo fideli, bono membro Ecclesie tuae. Nec tantam erga suam disciplinam diligentiam matris predicabat, quantam famula cuiusdam decrepita, qua patrem eius infantem portauerat, sicut dorso grandisularum puellarum parvuli portari solent. Cuius rei gratia & propter senectam ac mores optimos, in domo Christiana, satis à dominis honorabatur. Unde etiam curam dominicarum filiarum commissam, diligenter gerebat, & erat in eis coercendis, si opus esset. sanctâ severitate vehemens, atque in docendis sobria prudentia. Nameas, prater illas horas, quibus ad mensam parentum moderatissimè alebantur, etiamsi exardescerent siti, nec aquâ bibere sinebat, precauens consuetudinem malam, & addens verbum sanum: modo aquam bibitis, quia in potestate vinum non habetis: cum autem ad maritos veneritis, facta Domine apothecarum & cellariorum, aqua sordebit, sed mos potandi proualebit. Hâc ratione precipiendi & autoritate imperandi, franabat auaritatem tenerioris ætatis, & ipsam puellarum sitim formabat ad honestum modum, ut iam nec liberet, quod non deceret. & surrepserat tamen sicut mihi filio famula tua narrabat, surrepserat ei vinolentia. Nam cum de more, tamquam puella sobria, iuberetur à parentibus de cuppa vinum depromere, priusquam in lagunculam funderet merum, primoribus labris sorbebat exiguum, quia non poterat amplius, sensu recusante. Non enim vlla temulentia cupidine faciebat hoc, sed quibusdam superfluentibus ætatis excessibus.*

Ecc 3

bus.

IV.

S. Augustinus
lib. 9. Conf.
fess. cap. 8.